

МАКРОЕКОНОМІЧНІ АСПЕКТИ СУЧАСНОЇ ЕКОНОМІКИ

Висновки

У дослідженні виконано систематизацію і поставлено у відповідність до інститутів, що здійснюють фінансове регулювання страхового ринку, інструменти фінансового регулювання. Основним державним органом, що здійснює фінансове регулювання страхового ринку, є Кабінет Міністрів України (блізько половини інструментів фінансового регулювання). В роботі визначено переваги і недоліки державного фінансового регулювання страхового ринку.

Визначено актуальні проблеми фінансового регулювання страхового ринку, загальна кількість яких становить близько 21 проблеми, серед яких: недостатність фінансових інструментів; відсутність фінансового забезпечення і програм страхування для незаможних верств населення; недосконала система податкового регулювання діяльності страхових компаній; занепад превентивної функції страхування, відсутність платежів у фонди цільового призначення.

Подальші дослідження мають бути спрямовані на розробку концепції та механізму фінансового регулювання і розвитку страхового ринку України в сучасних умовах.

Список використаних джерел

1. Шірінян Л.В. Фінансове регулювання страхового ринку України: проблеми теорії та практики: монографія / Л.В. Шірінян. – Наукове видання. – К.: Видавництво «Центр Учбової Літератури», 2014. – 458 с.
2. Барanova В.Г. Проблеми функціонування страхової системи України в умовах фінансової кризи / В.Г. Барanova // Економіст. – 2009. – №11. – С. 21–23.
3. Василенко А.В. Генезис державного регулювання страхово-го ринку України в контексті зарубіжного досвіду / А.В. Василенко // Актуальні проблеми економіки. – 2006. – №82 (62). – С. 14–22.
4. Гаманкова О.О. Ринок страхових послуг України: теорія, методологія, практика: монографія / О.О. Гаманкова. – Київ: КНЕУ, 2009. – 283 с.
5. Козьменко О.В. Страховий ринок України в контексті сталого розвитку / О.В. Козьменко. – Суми: ДВНЗ «УАБС НБУ», 2008. – 350 с.
6. Плиса В.Й. Модель державного регулювання страхового ринку в Україні / В.Й. Плиса // Науковий вісник НЛТУ України. – 2010. – Вип. 20. – 10. – С. 209–215.
7. Фурман В.М. Державне регулювання страхового ринку як чинник стратегічного розвитку / В.М. Фурман // Економіка і прогнозування. – 2005. – №3. – С. 114–126.
8. Яворська Т.В. Державне регулювання страхового підприємництва в Україні: монографія / Т.В. Яворська. – Львів: ЛНУ імені Івана Франка, 2012. – 420 с.
9. Про Національну комісію, що здійснює державне регулювання у сфері ринків фінансових послуг: Положення, затверджене Указом Президента України від 23.11.2011 №1070/2011. – [Електрон. ресурс]. – Режим доступу: <http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/1070/2011>
10. Моторне (транспортне) страхове бюро України. – Офіційний сайт. – [Електрон. ресурс]. – Режим доступу: <http://www.mtsbu.kiev.ua/>
11. Асоціація «Українська федерація уbezпечення». – Офіційний сайт. – [Електрон. ресурс]. – Режим доступу: <http://ufu.org.ua/ua>

УДК: 351

Л.Г. ШМОРГУН,

д.е.н, професор, професор кафедри менеджменту та економіки, Національна академія керівних кадрів культури і мистецтв,

М.Р. КОВАЛЬСЬКИЙ,

к.н. з державного управління, доцент кафедри туризму та загальнонаукових дисциплін, Київський славістичний університет

Державне управління землями рекреаційного призначення та його соціально-культурне значення

Стаття присвячена актуальним питанням у сфері державного управління використання земель рекреаційного призначення. Автором було виявлено проблематику сучасних теорій та методів контролю у сфері державного регулювання використання земель рекреаційного призначення, проблему управління розмежуванням земель рекреаційного призначення та інших категорій земель, зроблено аналіз останніх наукових досліджень, способів та методів управління розмежуванням земель рекреаційного призначення та інших категорій земель України. У статті було вказано на найважливіші напрямки сучасного державного управління в даній сфері, специфіку управління землями рекреаційного призначення, виділено необхідність розробки заходів щодо поліпшення сучасного рівня державного управління і контролю, упровадження яких дозволить розв'язати наявні проблеми нераціонального використання земельного фонду України в цілому та забезпечить збереження навколошнього природного середовища. Виходячи із законодавства про рекреаційну діяльність виділено загальний і спеціальний правовий режим земель рекреаційного призначення, складники державного управління використання і охороною земель рекреаційного призначення. Розгляд питань державного управління розмежуванням земель рекреаційного призначення дав змогу підкреслити особливу цінність земель рекреаційного призначення для суспільства; винайти пріоритетні завдання, вирішення яких дасть змогу досягти сталого розвитку у землекористуванні. Також було зроблено висновок про існування особливого, не притаманного іншим категоріям земель, методу охорони земель рекреаційного призначення, визначений чинним земельним законодавством України. Було виокремлено поняття державного управління розмежуванням земель рекреаційного призначення від поняття державного управління в цілому та ряд інших питань у сфері державного управління розмежування земель рекреаційного призначення та інших категорій земель, що були мало досліджені раніше, зокрема основні складники державного управління використанням, охорони земель рекреаційного призначення в Україні, а також доведено необхідність термінового вдосконалення правової та законодавчої бази державного розмежування земель рекреаційного призначення та інших категорій земель.

Ключові слова: державне управління, землі рекреаційного призначення, режим управління землями, охорона земель, розмежування земель, охорона навколошнього середовища, раціональне використання земель.

Л.Г. ШМОРГУН,

д.э.н., профессор, профессор кафедры менеджмента и экономики,
Национальная академия руководящих кадров культуры и искусств,

М.Р. КОВАЛЬСКИЙ,

к.н. по государственному управлению, доцент кафедры туризма и общенаучных дисциплин,
Киевский университет славистики

Государственное управление землями рекреационного назначения и его социально-культурное значение

Статья посвящена актуальным вопросам в сфере государственного управления использования земель рекреационного назначения. Автором была выявлена проблематика современных теорий и методов контроля в сфере государственного регулирования использования земель рекреационного назначения, проблема управления разграничением земель рекреационного назначения и других категорий земель, сделан анализ последних научных исследований, способов и методов управления разграничением земель рекреационного назначения и других категорий земель Украины. В статье указано на важнейшие направления современного государственного управления в данной сфере, специфику управления землями рекреационного назначения, аргументирована необходимость разработки мероприятий по улучшению современного уровня государственного управления и контроля, внедрение которых позволит решить существующие проблемы нерационального использования земельного фонда Украины в целом и обеспечит сохранение окружающей природной среды. Исходя из законодательства о рекреационной деятельности выделен общий и специальный правовой режим земель рекреационного назначения, составляющие государственного управления использованием и охраной земель рекреационного назначения. Рассмотрение вопросов государственного управления разграничением земель рекреационного назначения позволил подчеркнуть особую ценность земель рекреационного назначения для общества; изобрести приоритетные задачи, решение которых позволит достичь устойчивого развития в землепользовании. Также сделан вывод о существовании особого, не присущего другим категориям земель метода охраны земель рекреационного назначения, определенного действующим земельным законодательством Украины. Было выделено понятие государственного управления разграничением земель рекреационного назначения от понятия государственного управления в целом и ряд других вопросов в сфере государственного управления разграничения земель рекреационного назначения и других категорий земель, которые были мало исследованы ранее, в частности основные составляющие государственного управления использованием, охраной земель рекреационного назначения в Украине, а также доказана необходимость срочного совершенствования правовой и законодательной базы государственного размежевания земель рекреационного назначения и других категорий земель.

Ключевые слова: государственное управление, земли рекреационного назначения, режим управления землями, охрана земель, разграничение земель, охрана окружающей среды, рациональное использование земель.

L. SHMORGUN,

doctor of Economics, professor, professor of sub-faculty of management and economics,
National Academy of Supervisory Frame of Culture and Arts,

M. KOWALSKI,

candidate of science with public administration, associate professor of the Department of tourism and scientific disciplines

State land management recreation use and its socio-cultural significance

The article is devoted to topical issues in the sphere of state management of land use recreational purpose. The author revealed the issues of the modern theories and methods of supervision in sphere of state regulation of use of lands of recreational purpose, problem management division of land and recreational facilities, and other land categories, the analysis of the latest research, techniques and management methods delimitation of lands of recreational purpose and other categories of lands in Ukraine. The article was listed in critical areas of modern public administration in this field, the specifics of the management of lands of recreational purpose, highlighted the need to develop activities to improve the current level of state management and control, implementation of which will allow to solve the problems of irrational use of land resources in Ukraine as a whole and will ensure the preservation of the natural environment. On the basis of the legislation on recreational activities allocated General and special legal regime of lands of recreational purpose, the components of state control of use and protection of lands of recreational purpose. Consideration of matters of state administration delimitation of lands of recreational purpose gave the opportunity to emphasize the special value of the lands for recreational purpose of the company; to invent a priority, the solution of which will allow to achieve sustainable development in land use. Also it was concluded about the existence of particular associated with other land categories, method of protection of lands of recreational purpose, as defined by applicable land legislation in Ukraine. It highlighted the concept of public administration the division of lands of recreational purpose from the concept of government in General, and a number of other issues in the field of public administration the division of land recreational facilities and other categories of lands that were a little earlier study, in particular the main components of state control use and protection of land recreational facilities in Ukraine, and also proved the urgency of improving the legal and regulatory framework state demarcation of lands of recreational purpose and other categories of lands.

Keywords: public administration; recreational land; mode of land management; protection of land; subdivision of land; protection of environment; rational use of land.

Постановка проблеми. Особлива увага на урядово-му рівні приділяється охороні земель рекреаційного призначення, але законодавством України визначення земель рекреаційного призначення є недоскональним, адже використовуватись для організації відпочинку населення, туризму і проведення спортивних заходів можуть землі будь-якої категорії, проте, це не означає їх належність до земель рекреаційного призначення. Виходячи із законодавства породжується проблема управління розмежуванням земель рекреаційного призначення й інших категорій земель.

Аналіз досліджень та публікацій з проблеми. Проблема управління розмежуванням земель рекреаційного призначення та інших категорій земель з кожним днем стає все помітніша. Шляхи вирішення проблеми управління розмежуванням земель рекреаційного призначення й інших категорій земель пропонують багато науковців: А.Г. Бобкової [3], О.О. Погрібного [4], О.Я. Лазор [8], А.М. Третяка [10].

На основі вітчизняних та зарубіжних публікацій виникла необхідність обґрутування суті управління землями рекреаційного призначення та термінового вдосконалення право-вої та законодавчої бази державного розмежування земель рекреаційного призначення й інших категорій земель.

Метою статті є визначення особливостей управління землями рекреаційного призначення та розмежування земель рекреаційного призначення, що важливо для забезпечення збереження навколишнього природного середовища, тому головним завданням є визначення державного механізму для управління землями рекреаційного призначення та розмежування земель рекреаційного призначення.

Виклад основного матеріалу. Цінність земель рекреаційного призначення у тому, що вони є придатними для відпочинку населення, на них відсутні чинники негативного впливу на здоров'я людини. Поняття державного управління розмежуванням земель рекреаційного призначення є похідним від поняття державного управління в цілому. Під останнім розуміють певний вид діяльності органів держави, що має виконавчий і розпорядчий характер, полягає в організуючому впливі на суспільні відносини шляхом застосування державно-владних повноважень. Державному управлінню притаманні всі ознаки виконавчої влади. З урахуванням цього державне управління в галузі охорони навколишнього природного середовища є видом діяльності органів виконавчої влади по реалізації внутрішньої і зовнішньої екологічної політики держави, її внутрішньої і зовнішньої екологічних функцій. Землі рекреаційного призначення потребують особливої охорони шляхом заборони діяльності, що перешкоджає чи може перешкодити використанню їх за цільовим призначенням або негативно впливає чи може вплинути на природний стан цих земель. Земельний кодекс України визначає склад земель рекреаційного призначення – до цих земель належать: земельні ділянки зелених зон і зелених насаджень міст та інших населених пунктів, навчально-туристських і екологічних стежок, маркованих трас, земельні ділянки, зайняті територіями будинків відпочинку, пансіонатів, об'єктів фізичної культури й спорту, туристичних баз, кемпінгів, яхт-клубів, стаціонарних і наметових туристично-оздоровчих таборів, будинків рибалок і мисливців, дитячих туристичних станцій, дитячих та спортивних таборів, інших аналогічних об'єктів,

а також земельні ділянки, надані для дачного будівництва і спорудження інших об'єктів стаціонарної рекреації [7]. Але слід зазначити, що не наводиться вичерпного переліку земель рекреаційного призначення: до них можуть відноситися й інші землі, які використовуються для туристичних походів і подорожей, спорту і відпочинку, огляду мальовничих ландшафтів та історичних пам'яток, для спостереження за сезонними явищами у природі, землі для стаціонарного розміщення луна-парків, ігор і розважальних центрів тощо. Право користування землями рекреаційного призначення здійснюється у двох формах – загального і спеціального користування. Загальне користування здійснюють громадяни у порядку, передбаченому законодавством і визначеному місцевими радами. Це користування парками, скверами, бульварами і таке інше в населених пунктах; користування водами в оздоровчих цілях у місцях, що створюються місцевими радами; користування сприятливим кліматом.

Для забезпечення раціонального використання і охорони земель рекреаційних зон на їхніх територіях визначають різні функціональні зони: а) особливо охоронювана; б) пізнавальна; в) короткочасного відпочинку; г) обслуговування відвідувачів; д) господарського призначення [8].

Рекреаційні зони можуть мати свого землекористувача чи входити до складу інших видів землекористувань, наприклад земель лісового фонду (ліси населених пунктів), природно-заповідного фонду. Статус останньої з наведених категорій земель вимагає спеціальної уваги, оскільки землі окремих категорій природно-заповідного фонду мають так би мовити «подвійну прописку»: вони є одночасно землями природно-заповідного фонду і землями рекреаційного призначення. Саме тут найчастіше облаштовуються навчально-туристичні та екологічні стежки чи марковані траси. Це стосується: біосферних заповідників, до зон антропогенних ландшафтів яких, поряд з територіями традиційного землекористування, лісокористування, водокористування, місце поселення, належать і рекреаційні зони; національних природних парків, у межах яких виділяється зона регульованої рекреації (тут організується короткостроковий відпочинок та оздоровлення населення, огляд особливо мальовничих і пам'ятних місць; у цій зоні дозволяється влаштування та відповідне обладнання туристичних маршрутів і екологічних стежок; одночасно тут забороняються рубки лісу головного користування, промислове рибальство й мисливство, інша діяльність, яка може негативно вплинути на стан природних комплексів та об'єктів заповідної зони) і зона стаціонарної рекреації (призначена для розміщення готелів, мотелів, кемпінгів, інших об'єктів обслуговування відвідувачів парку); регіональних ландшафтних парків, що є одночасно природоохоронними і рекреаційними установами, одним з основних завдань яких є створення умов для ефективного туризму, відпочинку та інших видів рекреаційної діяльності в природних умовах з додержанням режиму охорони заповідних природних комплексів і об'єктів; дендрологічних парків, що створюються з метою збереження і вивчення у спеціально створених умовах різних видів дерев і чагарників та їх композицій для використання, в тому числі в рекреаційних цілях; зоологічних парків, у межах яких виділяється рекреаційна зона, призначена для організації відпочинку та обслуговування відвіду-

МАКРОЕКОНОМІЧНІ АСПЕКТИ СУЧАСНОЇ ЕКОНОМІКИ

вачів парку; парків – пам'яток садово–паркового мистецтва загальнодержавного значення, що є і природоохоронними, і рекреаційними установами.

Кожна цивілізована держава покликана турбуватися про життя, здоров'я, безпеку і розвиток населення як вирішальну самоцінність будь–якого суспільства. Одним із найважливіших напрямів сучасного державного управління є заходи, спрямовані на відпочинок і відновлення працездатності населення. Режим управління землями рекреаційного призначення досить неоднорідний; при аналізі практично кожного елемента їхнього режиму управління можна виділити риси, характерні лише для одного або декількох видів земель рекреаційного призначення, але не всіх земель рекреаційного призначення в цілому. Законодавство про рекреаційну діяльність дає підстави для виділення загального і спеціальних правових режимів земель рекреаційного призначення. Загальний правовий режим земель рекреаційного призначення – це правовий режим, загальний для всіх видів земель зазначеної категорії, незалежно від того, які рекреаційні ресурси на них розташовані. Спеціальні правові режими – це правові режими окремих видів земель рекреаційного призначення, які відрізняються специфікою правового регулювання [4].

Складниками державного управління використанням і охороною земель рекреаційного призначення виступають: розподіл та перерозподіл земель рекреаційного призначення; планування використання земель рекреаційного призначення; ведення державного земельного кадастру щодо земель рекреаційного призначення; здійснення контролю за додержанням законодавства у сфері ефективного використання, відтворення та охорони земель рекреаційного призначення; здійснення моніторингу земель рекреаційного призначення; здійснення землеустрою щодо земель рекреаційного призначення; розгляд земельних спорів щодо земель рекреаційного призначення уповноваженими органами.

Викликає інтерес і розмежування земель рекреаційного призначення і земель водного фонду. До земель водного фонду належать землі, зайняті морями, річками, озерами, водосховищами та іншими водними об'єктами, островами, не зайнятими лісами прибережними захисними смугами, гідротехнічними, іншими водогосподарськими об'єктами, а також землі, виділені під смуги відведення для них, береговими смугами водних шляхів. Разом із тим яхт–клуби, будинки відпочинку, пансіонати, турбази, кемпінги, дитячі табори, дачні ділянки та інші об'єкти доволі часто розміщаються поблизу водних об'єктів. Отже, придатність земель може обумовлюватися природними властивостями земель (певними екологічними характеристиками, сприятливими для відпочинку і оздоровлення громадян), розташуванням їх у мальовничій місцевості: урочищах, ландшафтах тощо, відсутністю чинників, що можуть негативно впливати на здоров'я людей (у тому числі розташованих неподалік промислових об'єктів). Рекреаційна якість може також обумовлюватися упорядкуванням території, будівництвом рекреаційних об'єктів (театрів, музеїв, готелів, ресторанів тощо). Відсутність чинників, що негативно впливають на здоров'я людей, є законодавчою вимогою для земель рекреаційного призначення і перевіряється органами державної санітарно–епідеміологічної служби Міністерства охорони здоров'я України при погодженні відпо-

відних проектів землеустрою згідно з Методичними рекомендаціями «Обстеження та районування території за ступенем впливу антропогенних чинників на стан об'єктів довкілля з використанням цитогенетичних методів» Міністерства охорони здоров'я України. Генеральна схема планування території України передбачає охорону і невиснажливе використання земель рекреаційного призначення, включення їх до національної екологічної мережі України. Контроль за використанням та охороною земель є однією з важливих функцій державного управління у зазначеній сфері суспільних відносин. Його завдання полягають у забезпеченні додержання органами державної влади, органами місцевого самоврядування, підприємствами, установами, організаціями і громадянами вимог земельного законодавства України. Варто звернути увагу на те, що контроль здійснюється за всіма без винятку суб'єктами земельних відносин, а не лише за юридичними і фізичними особами; стосується всіх земель незалежно від форм власності. Державний контроль за використанням і охороною земель являє собою діяльність компетентних органів держави, спрямовану на додержання вимог земельного законодавства, забезпечення гарантій реалізації земельно–правових норм та утвердження законності у земельних відносинах. Він дає можливість не лише виявляти й усувати наслідки земельних правопорушень, а й застосовувати у разі потреби до порушників земельного законодавства заходи відповідальності. Цей контроль охоплює усі категорії земель незалежно від форм власності та видів землекористування і поширюється на всіх суб'єктів земельних відносин.

Також є важливим встановлення охоронної зони земель рекреаційного призначення, що передбачає накладення певних обмежень і обтяжень на власників і користувачів сусідніх земельних ділянок. Проекти організації та встановлення меж земельних ділянок рекреаційного призначення можуть передбачати функціональне зонування з виділенням: зони особливої охорони; пізнавальної зони; зони короткострокового відпочинку; зони обслуговування відвідувачів; зони господарського призначення; інші види зон, передбачені проектом землеустрою. За характером використання землі рекреаційного призначення можуть бути моноваріантними (тільки для одного виду рекреаційної діяльності), поліваріантними (можуть по черзі використовуватися для декількох видів рекреаційної діяльності) і комплексними (можуть одночасно використовуватися для декількох видів рекреаційної діяльності).

Управління землями рекреаційного призначення має свою специфіку. Наприклад, щодо земель зелених зон і лісів населених пунктів управління у певних межах здійснює Державний комітет лісового господарства України. Землі рекреаційного призначення, що використовуються для спортивної діяльності, повинні мати належну матеріально–технічну базу, що включає необхідний спортивний реманент і споруди. Нормативи мінімальної забезпеченості основними фізкультурно–оздоровчими і спортивними спорудами земель рекреаційного призначення визначаються Міністерством регіонального розвитку, будівництва та житлово–комунального господарства України та Міністерством України у справах сім'ї, молоді та спорту. Будівництво у житлових районах спортивних споруд здійснюється відповідно до встановлених нормативів за рахунок коштів, спрямованих на житлове будівництво та ко-

МАКРОЕКОНОМІЧНІ АСПЕКТИ СУЧАСНОЇ ЕКОНОМІКИ

штів організацій – забудовників житла. Важливим містобудівним документом є генеральний план населеного пункту. Цей документ установлює межі рекреаційних зон, а також режим земель рекреаційного призначення у межах населених пунктів. Для окремих мікрорайонів (кварталів) чи інших частин може розроблятися проект розподілу території, що визначає межі земель рекреаційного призначення у межах цих територій. Віднесення територій до рекреаційного призначення генеральним планом населеного пункту, однак не означає переведення відповідних земель до категорії рекреаційного призначення – це може бути здійснено на підставі землевпорядної документації, затвердженої у встановленому порядку.

Висновки

Розгляд питань державного управління розмежуванням земель рекреаційного призначення дав змогу дійти висновку про існування особливого, не притаманного іншим категоріям земель, методу охорони земель рекреаційного призначення, визначений чинним земельним законодавством України. Така охорона земель рекреаційного призначення, окрім іншого, здійснюється шляхом включення цих земель до складу екологічної мережі, обмеження їх вилучення (викупу) для інших потреб та обмеження антропогенного впливу на такі землі. Важливою задачею державного управління регулювання земельних відносин стає удосконалення режиму використання земель рекреаційного призначення. Пріоритетним завданням стає надання спеціального статусу особливо цінним землям рекреаційного призначення. Вирішення цього завдання може бути здійснене за рахунок внесення змін до чинного законодавства, щодо встановлення цільового призначення земельних ділянок, затвердження землевпорядної та землеоціночної документації, на утворення нових земельних ділянок шляхом передачі відповідних повноважень органам земельних ресурсів, які володіють у цих питаннях найвищим рівнем управлінської компетенції; сприяти розробці проектів землеустрою щодо організації і встановлення меж територій, оздоровчого, рекреаційного та історико-культурного призначення; поліпшити якість кадрового забезпечення органів земельних ресурсів, сприяти удосконаленню та розвитку землевпорядної освіти, а також виділенню її у окрему галузь знань. Вирішення вказанених задач дасть змогу досягти сталого розвитку землекористування. В економічній сфері – підвищиться інвести-

ційна привабливість українського землекористування, завдяки більш раціональному використанню природно-ресурсного потенціалу земель, зросте ефективність виробництва; в екологічній сфері – гарантуватиметься техногенно-екологічна безпека життєдіяльності людини, збереження та збагачення довкілля; у соціальній сфері – буде поліпшено умови праці й життя сільського населення, створиться та підтримуватиметься повноцінне життєве середовище, також будуть усунуті регіональна різниця в умовах життєдіяльності на всій території України.

Список використаних джерел

1. Конституція України // Відомості Верховної Ради. – 1996 – №30. – 126 с. Земельне право України (М.В. Шульга).
2. Бобкова А.Г. Про поняття природних рекреаційних ресурсів // Право України. – 2000. – №5. – С. 53–54.
3. Земельне право України: підручник / за ред. О.О. Погрібного та І.І. Каракаша. – К.: Істина, 2009. – 600 с.
4. Про охорону навколошнього природного середовища: Закон України від 25.06.91 // Відомості Верховної Ради України. – 1991. – №41. – Ст. 546.
5. Про місцеве самоврядування в Україні: Закон України від 21.05.97 // Відомості Верховної Ради України. – 1997. – №24. – Ст. 170.
6. Земельний кодекс України від 25.10.2001 // Відомості Верховної Ради України. – 2002. – №3–4. – Ст. 27.
7. Лазор О.Я. Державне управління у сфері реалізації екологічної політики в Україні: організаційно-правові засади: монографія / О.Я. Лазор; [передмова і заг. наук. ред. проф. М.Д. Лесечка]. – Л.: Ліга-Прес, 2003. – С. 253–260.
8. Третяк А. Стан та шляхи розвитку земельних відносин і системи землекористування в аграрному комплексі України / А. Третяк // Землевпорядний вісник. – 2008. – №6. – С. 4–14.
9. Управління земельними ресурсами за редакцією професора А.М. Третяка. Навч. посібник. – Вінниця: Нова Книга, 2006 – С. 180–210.
10. Лазаренко Я.М. Становлення законодавчих систем в Україні. Розвиток лісового законодавства України. – К.: Право України. – 2003. – №3. – С. 23–27.
11. Закон України «Про мораторій на зміну цільового призначення окремих земельних ділянок рекреаційного призначення в містах та інших населених пунктах» від 21.03.2012.
13. Добрjak Д.С., Мартин А.Г. Землеустрій – наукова основа раціонального використання та охорони земельних ресурсів. – Землеустрій і кадастру. – №1. – 2006. – С. 10–16.

УДК 332.338.49

О.В. ГУК,

асpirант, Науково-дослідний економічний інститут Мінекономрозвитку і торгівлі України

Аспекти проблем та перспективи ринкової інфраструктури в Україні

Сучасні тенденції розвитку України, зокрема ринкова трансформація її господарського комплексу, зумовлюють необхідність дослідження ринкової інфраструктури (PI) на загальнонаціональному і регіональному рівнях. Розвинута PI є катализатором ринкових трансформацій, сприяє формуванню шляхів економічного, соціального та політичного розвитку і визначає їх темпи, а її відсутність чи недорозвиненість – індикатор негативних змін у майбутньому. Важливим є дослідження PI з огляду на потребу інноваційного шляху розвитку господарства, формування економіки знань, що допомагає регіону створити стабільне економічне зростання. В умовах переходу до нових форм господарювання проблема формування ринкової інфраструктури є надзвичайно актуальною. Ефективно діюча сучасна ринкова інфраструктура є важливим чинником формування конкурентоспроможної національної економіки.

Ключові слова: економічна політика, переходна економіка, елементи інфраструктури, виробнича інфраструктура, ринкова інфраструктура, порівняльна характеристика наукових підходів, нестабільна політична ситуація.